

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 21.10.2015
COM(2015) 601 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o vzpostavitvi nacionalnih odborov za konkurenčnost v euroobmočju

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o vzpostavitvi nacionalnih odborov za konkurenčnost v euroobmočju

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 292 v povezavi s členoma 121(2) in 136 Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Medtem ko je treba izboljšati usklajevanje in nadzorovanje gibanja konkurenčnosti v Uniji, je med nedavno krizo postalo jasno, da so lahko države članice, katerih valuta je euro (v nadaljnjem besedilu: države članice euroobmočja), še zlasti izpostavljene možnosti nastanka in nenadne odprave makroekonomskih neravnotežij, ki lahko vplivajo na druge države članice euroobmočja. Poleg tega potrebujejo tudi primerne mehanizme prilagajanja na pretrese v posameznih državah, saj fleksibilni nominalni devizni tečaji niso na voljo. Dinamika konkurenčnosti je pomembna za nastanek in odpravo makroekonomskih neravnotežij (npr. trgovinski primanjkljaj in primanjkljaj tekočega računa, stanje domačih in zunanjih obveznosti) ter učinkovito prilagajanje na asimetrične šoke. Poslabšanje konkurenčnosti je lahko tudi vzrok za zmanjšanje potencialne rasti, zaradi česar je težje vrniti visoke dolgove. Usklajevanje politik, ki vplivajo na dinamiko konkurenčnosti, bi pomagalo zagotoviti, da je gibanje konkurenčnosti skladno s ciljem nemotenega delovanja ekonomske in monetarne unije. To priporočilo je naslovljeno na države članice euroobmočja, vendar se tudi druge države članice spodbuja k vzpostavitvi podobnih organov.
- (2) Evropski semester, zlasti postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem v skladu z Uredbo (EU) št. 1176/2011 in Uredbo (EU) št. 1174/2011, določa okvir za celostno usklajevanje in nadzorovanje ekonomskih politik. Ob upoštevanju potrebe po spodbujanju napredka s strukturnimi reformami na področju konkurenčnosti, je treba te obstoječe mehanizme podpreti z večjo nacionalno odgovornostjo za reformne programe. V ta namen je treba združiti neodvisno strokovno znanje na nacionalni ravni ter okrepiti dialog o politiki med Unijo in državami članicami euroobmočja.
- (3) Vzpostavitev nacionalnih odborov za konkurenco, odgovornih za spremljanje uspešnosti in politik na področju konkurenčnosti, bi morala prispevati k večji odgovornosti za potrebne politike in reforme na nacionalni ravni ter k izboljšanju temeljnega znanja za usklajevanje ekonomskih politik v Uniji na področju konkurenčnosti. Ti odbori bi morali ocenjevati gibanje konkurenčnosti in politike, pa tudi zagotavljati svetovanje glede politike za izvajanje reform, ob upoštevanju nacionalnih posebnosti in ustaljenih praks.

- (4) Področje delovanja odborov za konkurenčnost bi moralo zajemati široko pojmovanje konkurenčnosti. V okvir pristojnosti teh odborov bi morala soditi dinamika plač, pa tudi dejavniki, ki niso povezani s plačo, nosilci produktivnosti ter dinamični vidiki, povezani z vlaganjem, inovacijami in privlačnostjo gospodarstva za podjetja.
- (5) Odborom za konkurenčnost bi bilo treba zagotoviti zmogljivosti za opravljanje visoko kakovostne ekonomske analize kot osnove za njihovo svetovalno vlogo.
- (6) Odbori za konkurenčnost bi morali biti neodvisni od ministrstev ali javnih organov, ki obravnavajo vprašanja, povezana s konkurenčnostjo. Poleg tega bi morali biti odbori za konkurenčnost nepristranski, tj. ne bi smeli izražati samo ali predvsem stališč določenih skupin deležnikov. Cilj teh zahtev glede neodvisnosti in nepristranskosti je zagotoviti, da svetovalna vloga odborov ustrezno odraža strokovno presojo, pripravljeno v splošnem interesu.
- (7) Značilnosti odborov za konkurenčnost bi morale biti skladne s členom 152 Pogodbe ter bi morale upoštevati nacionalne prakse in institucionalne ureditve oblikovanja plač. V skladu s členom 28 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah njihovo delovanje ne bi smelo vplivati na pravico delavcev in delodajalcev ali njihovih organizacij do pogajanja in sklepanja kolektivnih pogodb na ustreznih ravneh ter pravico do kolektivnih ukrepov v skladu s pravom Unije ter nacionalnimi zakoni in praksami.
- (8) Da se spodbudi doseganje ciljev na ravni euroobmočja kot celote in upošteva prispevke iz sistema odborov za konkurenčnost pri usklajevanju ekonomskih politik v Uniji, bi morala dejavnosti odborov za konkurenčnost usklajevati Komisija.
- (9) Odbori za konkurenčnost bi morali zbrati in objaviti svoje analize in svetovalna mnenja v letnem poročilu. Da se pri delu odborov zagotovi upoštevanje ciljev euroobmočja in Unije, bi morala za pripravo teh poročil ter v okviru misij za ugotavljanje dejstev v državah članicah potekati posvetovanja med Komisijo in odbori. Komisija bo poročila uporabila pri svoji analizi v okviru evropskega semestra in postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.
- (10) Zaradi lažjega usklajevanja na nadnacionalni ravni bi moral v vsaki državi članici obstajati en prepoznaven odbor za konkurenčnost. Vendar se lahko odbori za konkurenčnost za ustrezno opravljanje svojih dejavnosti opirajo na različne ločene obstoječe organe, pod pogojem, da ti izpolnjujejo prej navedena skupna načela.
- (11) Spremljanje in izvrševanje priporočil za posamezne države bi se moralo še naprej opravljati na ravni Unije v okviru evropskega semestra in uporabe postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem v skladu z Uredbo (EU) št. 1176/2011 –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

I. Cilji in področje uporabe

1. Cilj tega priporočila je vzpostavitev nacionalnih odborov za konkurenčnost za spremljanje uspešnosti in politik na področju konkurenčnosti, s čimer prispevajo k spodbujanju trajnostne ekonomske konvergence, ter povečanje odgovornosti za potrebne reforme na nacionalni ravni.
2. To priporočilo je naslovljeno na države članice euroobmočja. Tudi druge države članice se spodbuja, da vzpostavijo podobne organe.

II. Vzpostavitev odborov za konkurenčnost

3. Vsaka država članica bi morala imeti odbor za konkurenčnost, ki opravlja naslednje naloge:
 - (a) spremlja gibanje konkurenčnosti v zadevni državi članici, pri čemer upošteva dejavnike, ki lahko kratkoročno vplivajo na cene in kakovost blaga in storitev v primerjavi s svetovnimi konkurenti (med drugim stroški dela), kot tudi dolgoročne dejavnike, na primer produktivnost in inovacijsko zmogljivost, ki niso pomembni samo za relativno uspešnost gospodarstva, ampak tudi za njegov potencial rasti in sposobnost privabljanja naložb, podjetij in človeškega kapitala;
 - (b) zagotavlja ustrezne informacije, ki so uporabne pri postopkih določanja plač na nacionalni ravni;
 - (c) v zadevni državi članici spremlja politike, povezane s konkurenčnostjo, in med drugim prispeva k naknadni oceni politik; ter
 - (d) ocenjuje izzive politike na področju konkurenčnosti in pripravlja svetovalna mnenja glede te politike. Svetovalna mnenja odborov za konkurenčnost bi morala upoštevati širšo razsežnost euroobmočja in Unije. Odbori bi morali med drugim zagotavljati svetovalna mnenja o izvajanju priporočil za posamezne države, ki jih Svet naslovi na zadevno državo članico v okviru evropskega semestra.
4. Vsaka država članica bi morala določiti en odbor za konkurenčnost, ki bi mu lahko nato podporo zagotavljali različni obstoječi organi.
5. Odbori za konkurenčnost bi morali svoje dejavnosti opravljati redno. Svoje analize in svetovalna mnenja bi morali objaviti v letnem poročilu. Vzdrževati bi morali stike s Komisijo in odbori za konkurenčnost drugih držav članic, in sicer z namenom usklajevanja stališč.

III. Značilnosti odborov za konkurenčnost

6. Odbori za konkurenčnost bi morali biti strukturno samostojni ali funkcionalno neodvisni od vseh javnih organov, ki obravnavajo vprašanja, povezana s konkurenčnostjo (zlasti ministrstva, uprave, javni inštituti in javne agencije). Zanje bi

se morale uporabljati nacionalne pravne določbe, ki zagotavljajo visoko stopnjo funkcionalne neodvisnosti in odgovornosti ter vključujejo:

- (a) statutarne ureditev, ki izhaja iz nacionalnih zakonov ali drugih zavezujočih predpisov;
 - (b) prepoved sprejemanja navodil s strani javnih organov, ki obravnavajo vprašanja, povezana s konkurenčnostjo, ali drugih javnih ali zasebnih organov;
 - (c) možnost pravočasnega javnega komuniciranja;
 - (d) postopke za imenovanje članov na podlagi izkušenj in kvalifikacij;
 - (e) zadostne vire in ustrezen dostop do informacij za izvajanje njihovega mandata.
7. Odbori za konkurenčnost bi se morali posvetovati z ustreznimi deležniki (npr. nacionalni akterji ali skupine akterjev, vključno s socialnimi partnerji, ki redno sodelujejo pri gospodarskem in socialnem dialogu v državah članicah), vendar ne bi smeli izražati samo ali predvsem stališč in interesov določene skupine deležnikov.
8. Odbori za konkurenčnost bi morali imeti možnost izvajanja visokokakovostnih ekonomskih in statističnih analiz, vključno z upoštevanjem standardov akademske skupnosti.

IV. Povezanost z evropskim semestrom

9. Komisija bi morala spodbujati usklajevanje med nacionalnimi odbori za konkurenčnost in z njimi izmenjavati mnenja, zlasti zaradi zagotavljanja upoštevanja ciljev euroobmočja in Unije pri delu odborov. Predvideti bi bilo treba stike pred izdelavo njihovih letnih poročil in v okviru misij za ugotavljanje dejstev v državah članicah.
10. Neodvisno strokovno znanje, ki ga zagotavljajo navedeni odbori, vključno v obliki letnih poročil, se bo uporabilo pri analizi, ki jo države članice in Komisija opravijo v okviru evropskega semestra in postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.

V. Odgovornost in preglednost

11. Praviloma bi morale biti analize teh odborov javne.

VI. Končne določbe

12. Države članice so pozvane, da načela iz tega priporočila uveljavijo do [6 mesecev po datumu sprejetja tega priporočila].

13. Komisija je pozvana, da na podlagi ustreznih informacij držav članic do [12 mesecev po datumu sprejetja tega priporočila] pripravi poročilo o napredku glede izvajanja in primernosti tega priporočila, vključno s tem, ali bi bilo treba sprejeti zavezujoče določbe.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik